

CZECH VERB REVIEW BOOKLET

SL217/451, Fall 2006, Prof. David Danaher

1. Conjugation Types

2. Exercise with Newspaper Headlines

3. Review of Tense and Aspect

4. Exercise on Tense and Aspect

Opakování českých sloves!

Konjugace [Review Unit 2 in *Czech for Fun!*]

1. typ: -ám/-ají DÉLAT, ZNÁT, OBĚD VAT, ZPÍVAT, DÍVAT SE...

já dělám	-ám
ty děláš	-áš
on/ona dělá	-á
my děláme	-áme
vy děláte	-áte
oni/ony dělají	-ají

2. typ: -ím/-í (-ejí/-ejí) MLUVIT, UČIT SE, ROZUMĚT, VAŘIT, VIDĚT...

já mluvím	-ím	
ty mluvíš	-íš	
on/ona mluví	-í	
my mluvíme	-íme	
vy mluvíte	-íte	
oni/ony mluví	-í	vs. oni/ony rozumějí (-ějí!)

3. typ: infinitiv na -ovat (> -uj-)! STUDOVAT, PRACOVAT, TANCOVAT...

já studuji/studuju	-uji/-uju	[the first variant is formal Czech]
ty studuješ	-uješ	
on/ona studuje	-uje	
my studujeme	-ujeme	
vy studujete	-ujete	
oni/ony studují/studujou	-ují/-ujou	[the first variant is formal Czech]

4. typ: -u (-i)/-ou (-í) PSÁT (PÍS-), PÍT (PIJ-), HRÁT (HRAJ-)...

já píši/píšu	-i/-u	[the first variant is formal Czech]
ty píšeš	-eš	
on/ona píše	-e	
my píšeme	-eme	
vy píšete	-ete	
oni/ony píší/píšou	-í/-ou	[the first variant is formal Czech]

5. typ: -u/-ou ČÍST (ČT-), PRÁT (PER-), PLAVAT (PLAV-), -NOUT (-N-)...

já čtu	-u
ty čteš	-eš
on/ona čte	-e
my čteme	-eme
vy čtete	-ete
oni/ony čtou	-ou

Cvičení: Který typ?

Read and translate these newspaper headlines. Look at the underlined verbs and identify the conjugation type they belong to. What do the other forms of the verb look like (ie, conjugate them!)?

1. Nový zákon má liberalizovat trh.

zákon = law
trh = the marketplace

2. Miloševič popírá, že schválně nebere léky.

popírat = to deny
schválně = on purpose
bere < brát léky = to take medicine

3. Učitelé si stěžují na reformy ve školství.

stěžovat si na něco = to complain about something
školství = educational system

4. Nepálci viní vládu ze smrti rukojmích.
Nepálec = someone from Nepal
vinít někoho z něčeho = to accuse someone of something
vláda = the government
smrt = death
rukojmí = hostage
5. Schwarzenegger podporuje kandidaturu Bushe.
podporovat = to support
6. Sexuálně frustovaná opice v čínské zoo začala kouřit.
frustovaný = frustrated
opice = ape
začala < začít = to begin
7. Za pádem dvou letadel v Rusko stojí Al-Káida.
za pádem = for the crashing of
letadlo = plane
stojí < stát = to stand
8. USA a Británie zpochybňují čečenské volby.
zpochybňovat něco = to cast doubt on something
volby = elections
9. Američtí republikáni na sjezdu v New Yorku ukážou liberální tvář.
sjezd = convention
ukážou < ukázat = to show, exhibit
tvář = face
10. Britskému premiéru Blairovi hrozí impeachment.
hrozit někomu = to threaten someone
11. Učitelé stárnou — průměrný věk je téměř 50 let.
stárnout = to get old
průměrný věk = average age
téměř = almost

Čas[Tense] a vid [aspect]

Remember that Czech verbs have three tenses: past, present, and future. Many verbs also have two different aspects: imperfective (process-oriented) and perfective (completion-oriented). Tense and aspect interact.

Read and study these examples:

1. Sloveso PSÁT/NAPSAT

David <u>píše</u> hand-out.	present (impf only! <i>is doing now</i>)
David <u>psal</u> hand-out 2 hodiny.	past impf = process (<i>was doing</i>)
David <u>bude</u> ještě <u>psát</u> hand-out půl hodiny.	future impf = process (<i>will be doing</i>)
David už <u>napsal</u> hand-out.	past perf = completion (<i>did!</i>)
David <u>napíše</u> hand-out za 15 minut.	future perf = completion (<i>will get done!</i>)

2. Sloveso UČIT SE/NAUČIT SE

Lenka se učí česká slova.	present (<i>is studying</i>)
Včera večer se Lenka učila česká slova.	past impf (<i>was studying</i>)
Dnes večer se bude učit česká slova.	future impf (<i>will be studying</i>)
Naučila se Lenka všechna ta česká slova?	past perf (<i>did he learn them all or not?</i>)
Naučí se Lenka všechna ta česká slova?	future perf (<i>will he learn them all?</i>)

3. Sloveso PÍT/VYPÍT

Pavel pije české pivo v hospodě.	present (<i>is drinking now</i>)
Celý večer pil Pavel pivo v hospodě.	past impf (<i>was drinking all evening</i>)
Dnes večer bude pít pivo v hospodě.	future impf (<i>will be drinking tonite</i>)
Pavel už vypil 8 piv.	past perf (<i>already drank up a lot!</i>)
Vypije Pavel ještě jedno pivo?	future perf (<i>will she manage one more?</i>)

*If you are still uncertain about aspect and tense, review the appropriate units in Czech for Fun!

Cvicení: Jak se to řekne česky?

Given the impf/perf verbs below, translate the simple sentences into Czech. What tense do you need? What aspect?

Sloveso jíst (jím, jíš, jí, jíme, jíte, jedí; jedl)/sníst (sním, sníš... snědí; snědl)

1. Klára ate up three pies, and Jirka ate one.

2. Zuzana will eat popcorn and watch the film at the movie-theater.
3. David will of course eat up all those french fries!

Sloveso kupovat (si)/koupit (si)

1. Yesterday each student bought (for him/herself) a big Czech-English dictionary.
2. Josef doesn't have any money. Who will buy him the DVD of the film?
3. The students are buying themselves many new books.

Sloveso číst/přečíst

1. David is reading Havel in the café.
2. The teacher wants to know who has already read the novel.
3. We will be reading about Czech grammar every evening! Hurrah!

Sloveso dělat/udělat

1. Honza does his homework in the dorm.
2. When [Až!] Marcela will finish her homework, she'll dance for 3 hours!
3. Who finished doing the assignment [úkol] and who is still doing it?

Sloveso hrát/vyhrát

1. The Czech decathlete [desetibojař] Roman Šebrle won a gold medal in Athens [v Aténách].
2. David and Jakub played tennis all afternoon.
3. Ivan and Martina will play badminton tomorrow, but who will win?